

ÁLLAMTUDOMÁNYI HÍRLEVÉL

2023/16.

Tisztelt Olvasónk!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő Államtudományi Hírlevél célja az államtudományokkal kapcsolatos friss információk közzététele az érdeklődő szakmai közönség számára. E félévtől megújult és bővített tartalommal, az államtudományi kutatások eredményeinek hazai és nemzetközi megismertetését, láthatóságát elősegítő szakanyagokkal, felhívásokkal várják régi és új olvasóikat a szerkesztők:

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs tudományos dékánhelyettes

Dr. Sasvári Péter egyetemi docens

Dr. Fási Csaba osztályvezető, tudományszervező munkatárs

A korábbi Hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-elet/allamtudomanyi-hirlevel/allamtudomanyi-hirlevel-2023>

Nemzetközi tanulmány- és folyóirat-ajánló

Halmi Péter (2023): Háborús sokk és gazdaság

A háborús sokk fő sajátosságai lényeges mértékben eltérnek az azt megelőző Covid19-sokkétól. Az EU-gazdaság a reziliencia fontos elemeit mutatja. A működő strukturális erők és alkalmazkodási kapacitás egyértelműen jelzik: az EU-gazdaság képes az átalakulásra és a recesszió elkerülésére.

A gazdasági hatások tekintetében is alapvető jelentőségű a háború dinamikája. Változatlanul nem csekélyek a bizonytalanságok a háború további útja és elágazásai tekintetében. Alapvető kérdés: az eskaláció vagy a deeskaláció lesz-e a meghatározó irányzat? Ha a háború nem lépi túl Ukrajna térségét és a hagyományos eszközök körét, annak globális gazdasági következményei a kezdeti sokk után korlátozottak lehetnek. A háborús sokk zavarai és szenvedéseivel egyidejűleg új alkalmazkodási folyamatok indulhatnak be a zöld és digitális átmenet területén. Új piaci szereplők jelenhetnek meg az energiahordozók piacain.

Az elhúzódó háború továbbra is próbára teszi az ukrán gazdaságot, de széles külső segítség mellett működőképes maradhat. Az orosz gazdaságban súlyos eróziós folyamatok mehetnek végbe, komparatív előnyei romló kihasználtsága mellett.

A deglobalizáció és a fragmentált világgazdaság kialakulásának veszélye valóban felmerül, ám jóval erősebbnek tűnnek az ellenük hatást gyakorló tényezők. Az elhúzódó háború azonban változatlanul nagy és előre pontosan nem átlátható veszélyeket jelent a közvetlenül és közvetve érintett országok, Európa és a világgazdaság számára.

Megjelenés helye: **Magyar Tudomány**

A Magyar Tudományt 1840 óta jelenteti meg a Magyar Tudományos Akadémia, ahol önálló tanulmányokat, illetve tematikus cikkgyűjteményeket közöl, amelyekben a téma legkiválóbb hazai szakértői ismertetik tudományterületük helyzetét, eredményeit, aktuális problémáit közérthető, de igényes megfogalmazásban. A tartalmi sokszínűségről gondoskodnak további, a tudományokhoz kötődő egyéb rovatok is.

A tanulmány elérhető az alábbi linken keresztül:

https://mersz.hu/hivatkozas/matud202309_f92974/#matud202309_f92974

Varga Réka (2023): Orosz–ukrán háború: a felelősségre vonás lehetőségei

Az orosz–ukrán háború kirobbanása alapjaiban rázta meg a nemzetközi jogrendet, aminek nyomán előtérbe kerültek a felelősségre vonás lehetőségei mind az

agresszor állammal szemben, mind pedig a potenciális nemzetközi bűncselekmények elkövetői tekintetében. A nemzetközi jogot sértő állammal szembeni felelősségre vonás lehetőségei korlátozottak. Az egyéni büntetőjogi felelősségre vonási mechanizmusok elérhetők mind nemzeti, mind pedig nemzetközi szinten. Nemzeti szinten a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekményekért való felelősségre vonás joghatósági alapja többféle is lehet. Az orosz–ukrán konfliktus kirobbanása óta több állam is indított eljárást, melyek sikere nagymértékben függ az államok és nemzetközi szervezetek közötti büntető igazságügyi együttműködéstől.

A nemzeti szintű eljárások mellett nemzetközi szinten a Nemzetközi Büntetőbíróság rendelkezik joghatósággal a bűnösök felelősségre vonása tekintetében, ugyanakkor ez buktatóktól korántsem mentes. A jelen konfliktus kapcsán a Nemzetközi Büntetőbíróság nem képes minden bűncselekményi kategória vonatkozásában eljárást lefolytatni, így a nemzetközi közösség nagyban támaszkodik a felelősségre vonást segítő egyéb mechanizmusokra is, valamint egyre nagyobb politikai igény mutatkozik a jelenlegi eszközöktől eltérő új felelősségre vonási mechanizmusok megalkotására, amelyek azonban egyelőre nagyon ingatag nemzetközi jogi lábakon állnak.

Megjelenés helye: **Magyar Tudomány**

A Magyar Tudományt 1840 óta jelenteti meg a Magyar Tudományos Akadémia, ahol önálló tanulmányokat, illetve tematikus cikkgyűjteményeket közöl, amelyekben a téma legkiválóbb hazai szakértői ismertetik tudományterületük helyzetét, eredményeit, aktuális problémáit közérthető, de igényes megfogalmazásban. A tartalmi sokszínűségről gondoskodnak további, a tudományokhoz kötődő egyéb rovatok is.

A tanulmány elérhető az alábbi linken keresztül:

https://mersz.hu/hivatkozas/matud202309_f92977/#matud202309_f92977

Publikációs felhívás

Pro Publico Bono

A Pro Publico Bono tudományos folyóirat (és elődlapjainak) több évtizedes története napjainkban új fejezetéhez ért. A Pro Publico Bono független, lektorált, az MTA IX. osztály szerint minősített „A” kategóriájú, negyedévente megjelenő folyóirat. Célja a közigazgatás- és jogtudomány, valamint az államelméleti témájú tanulmányok, közlemények és recenziók közzétevése. A folyóirat várja azokat a kutatási eredményeket is, amelyek a közjog, a társadalom – és politikatudományok területén keresik a jövő lehetséges alternatíváit a fenntartható és innovatív társadalmak, a jó kormányzás és a nemzetállamok, valamint az európai és transzatlanti együttműködés erősítése érdekében, számolva technológiai, ökológiai és kulturális áttrendeződés hatásaival.

Pro Publico Bono is a peer-reviewed journal four-monthly published by the University of Public Service, Budapest. It covers researches based on public law, social and political sciences as well as interdisciplinary approach that explore future alternatives for fostering sustainable and innovative societies, good governance and for strengthening nation states as well as the European and transatlantic cooperation facing technological, ecological and cultural disruption in the increasingly complex and ambiguous 21st century.

Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények: A periodika független lap, amely tudományos missziójának tekinti az Európa Tanács Strasbourgi székhelyű Emberi Jogi Bírósága esetjogának folyamatos bemutatását, különös tekintettel a magyar ügyekre; az Európai Unió Bírósága emberi jogi esetjogának bemutatását, valamint a témában megjelenő tudományos értékű publikációkkal a közigazgatási, közszolgálati, illetve jogi képzőintézmények képzésének segítségét. Célja, lektorált kutatások és szakmai tapasztalatok közzétevése az emberi jogi terület minden aspektusából, a tudományos nézetek és a gyakorlati megfontolások közötti kölcsönhatás erősítése.

Megjelent az Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények 2023/3. száma. A periodikában közreadott tanulmányok sok szempontból vizsgálják a fenntarthatóság témakörét. A különszám vendégszerkesztője Dr. Csath Magdolna kutatóprofesszor asszony. A tanulmányok elérhetők az alábbi linken: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/actahumana/issue/view/530>

Európai Tükör: Az Európai Tükör a Nemzeti Közsolgálati Egyetem tudományos online folyóirata, melynek elsődleges célja, hogy valós képet adjon az európai integrációs folyamatokról és azok kihívásairól a harmadik évezred elején. A lap földrajzi fókusza az Európai Unió és ezen belül Kelet- Közép Európa, illetve Magyarország. A tárgyalt tudományterületek között kiemelt szerepet kapnak a közgazdaság-tudomány, a jogtudomány, a politikatudomány és ezek határterületeinek legfontosabb kérdései és aktualitásai.

További információk: <https://folyoirat.ludovika.hu/>

Tudományos sarok

Hogyan tervezzük meg a tanítást és tanulást egy mesterséges intelligencia-központú kurzus esetén?

Bert Verhoeven és Vishal Rana a mesterséges intelligencia eszközeire összpontosító felsőoktatási kurzusok tervezésében szerzett tapasztalataik alapján megvitatják, hogy a mesterséges intelligencia nem fenyegetést jelent, hanem a hagyományos oktatási módszerekkel összeegyeztethető módon használható, és remek lehetőséget kínál a kurzusok tanulóközpontúvá tételére.

A nagy nyelvi modellek, mint például a ChatGPT4, a BingChat és a Bard képessége arra, hogy az adattárolástól kezdve a lekérdezések megválaszolásán át az esszék, jelentések tudományos tanulmányok, szakpolitikák, visszajelzések, stratégiák, jogi dokumentáció és kódolás generálásáig számos feladatot átvegyenek, kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogyan értékeljük az ilyen jellegű tudásmunkát, és hogy oktatóként hogyan közelítjük meg e készségek tanítását. Míg egyesek az elképzelt analóg múltéhoz való visszatérés oldalán állnak, Verhoeven et al emellett érvel, hogy itt az ideje, hogy újragondoljuk tantervünket, pedagógiai módszertanainkat és értékelési megközelítéseinket, az MI, mint tanulási eszköz felhasználójára összpontosítva.

További információk: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.32316.41600>

Konferenciafelhívás

Konferenciafelhívás: VI. Balkán konferencia - „Az Európai Unió kapujában”

Jelentkezési határidő: 2023. október 15

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/hirek/2023/09/28/konferenciafelhivas-vi-balkan-konferencia-az-europai-unio-kapujaban>

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas konferenciákat, melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Könyvajánló

Laposa Tamás (2023): Digitális kohézió. Ludovika Egyetemi Kiadó ISBN: 978-963-531-733-2

A szabályozás egyik lényeges követelménye, hogy a jogalkotás biztosítsa a szakpolitikai célok maradéktalan és megfelelő minőségű megvalósulását, de ne generáljon indokolatlan adminisztratív költségeket, terheket az érintettek számára. Az optimális költségszint elérése megfelelő módszertani előkészítést, megőrzése pedig a szabályozási környezet folyamatos aktualizálását igényli. Az optimalizáció egyik fontos eszköze az eljárási folyamatok észszerűsítése és az ügyféloldali adminisztratív terhek csökkentése, ami az Európai Unió kohéziós politikájában is kiemelt hangsúlyt kap.

A szakkönyv célja a kohéziós politika adminisztratív terheinek csökkentését célzó digitalizációs koncepció (e-kohézió) bemutatása. A mű ismerteti a koncepció stratégiai, szakpolitikai, technológiai és szabályozási környezetét, valamint a megvalósítás hazai és nemzetközi gyakorlatát.

Különösen ajánljuk e könyvet minden fejlesztéspolitikával, az igazgatási folyamatok hatékonyságával, valamint az e-közigazgatással foglalkozó és az iránt érdeklődő olvasónak.

További információk:
<https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/gazdasagtudomany/digitalis-kohezio/>

Q-s közlemények bemutatása

Ezúton ajánljuk figyelmükbe az alábbi, nemrég megjelent Q4-es tanulmányt:

Dobos Imre – Halmai Péter – Sasvári Péter (2023): A nemzetközi folyóiratlista összeállítása az MTA IX. Osztály Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottságában (GDMB). Pénzügyi Szemle, 69(2), 67–80.

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Osztályai közül csak néhány állít össze folyóiratlistát. Ezek közül az egyik az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya. Az osztály doktori bizottságai nyolc tudományterületi folyóiratlista alapján értékelik azokat a jelölteket, akik az MTA doktora címre pályáznak. E folyóiratjegyzékek azonban szélesebb körben is felhasználásra kerülnek a tudományos teljesítményértékelésekben. A listák általában stabilak abban az értelemben, hogy mintegy három-öt éven át változatlanok, azonban a listák megújítása meghatározott időközönként aktuálissá válik. Közleményünkben az MTA IX. Osztály Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottsága (GDMB) folyóiratlista megújításának folyamatát ismertetjük, a folyóiratlista összeállításának módszerének és a kategóriák megállapításához használt statisztikai módszerekig terjedően.

A tanulmány elérhető az alábbi linken keresztül:
https://doi.org/10.35551/PFQ_2023_2_4

Amennyiben Önnek is született olyan Q-s közleménye, melyet meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre

az említett tanulmány könyvészeti adatait, valamint a tanulmány rövid, magyar nyelvű leírását.

Nemzetközi kapcsolatok

„War and Peace in the 21st Century – 2nd Edition - The Fate of Human Rights” nemzetközi konferencia

„War and Peace in the 21st Century – 2nd Edition - The Fate of Human Rights” címmel kétnapos konferenciát szervezett az NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Nemzetközi Jogi Tanszéke szeptember 29-30-án. Az immár másodjára megszervezett eseményen közel 40 külföldi és magyar nemzetközi jogász vitatta meg a többi között az emberi jogok és fegyveres konfliktusok szabályozásának aktuális kérdéseit. Az esemény nyolc szekcióból állt, amelyek mindegyike a fentebb említett átfogó téma különböző oldalaira világított rá, ide értve az emberi jogok megjelenését a fegyveres konfliktusokban, a nemzetközi humanitárius jog és az Emberi Jogok Európai Bíróságának szerepét, számos esettanulmányt bemutatva a világ minden tájáról.

További információk: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/10/02/haboru-es-beke-a-nemzetkozi-jogban>

Szakmai workshop a Nyugat-Balkán helyzetéről és az együttműködés lehetőségeiről

2023. október 11-én tart szakmai workshopot Enri Hide, a European University of Tirana Politikatudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékének oktatója “Strategic Institutional Cooperation for Joint Research Projects on Current and Future Geopolitical Trends in the Western Balkans” címmel a Ludovika Scholars program keretében.

További információk: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3303/>

Toboroz az Európai Bizottság

2023. szeptember 29-én Gertrud Ingestad, az Európai Bizottság személyügyekért és biztonságért felelős főigazgatója és Christian Levasseur, a bizottság gyakornoki képzésért, toborzásért és mobilitásért felelős ügyvezető igazgatója tett látogatást az NKE-n. Kíséretükben érkezett Maksi Mátyás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselétének megbízott vezetője, valamint Bólya Boglárka, az EU-elnökség előkészítésével összefüggő feladatokért felelős miniszteri biztos is az ÁNTK-ra. A vendégek nemcsak Deli Gergely rektor úrral és Varga Réka dékán asszonnyal folytattak megbeszéléseket, de találkoztak az ÁNTK szakkollégiumainak érdeklődő hallgatóival is, majd előadást tartottak a Nemzetek Európája Karrierprogram résztvevőinek.

További információk: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2023/10/02/tobb-szaz-tisztviselo-keszul-magyarorszag-unios-elnoksegere>

Webinárium- és blogvadászat

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas és ingyenes webináriumokat konferenciákat vagy blogokat melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Rendezvényajánló

Post-WW2 German Christian and Liberal Conservatism workshop

2023. október 05-06.

<https://pak.uni-nke.hu/hirek/2023/09/15/post-ww2-german-christian-and-liberal-conservatism-workshop>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3297/>

Kiberbiztonsági hackathon és szimulációs verseny

2023.10.07-08.

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-07>

Birodalom végveszélyben - a Pragmatica Sanctio és hatásai Európában

2023.10.12. 09:00 - 16:10

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-12>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3172/>

Fenntartható-e a munka alapú társadalom a polikrízises időszakban?

2023.10.12. 10:00 - 12:00

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-12>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3311/>

Erasmus Days

2023.10.12. 15:30 - 19:00

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-12>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3337/>

Security and Sustainability: Practical examples of systems for detecting and preventing attacks

2023.10.12. 18:00 - 20:00

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-12>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3312/>

Az orosz-ukrán háború értékelése - kerekasztal-beszélgetés

2023.10.12. 18:30 - 20:30

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-12>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3296/>

Science and Disinformation: How can Science support Society against Disinformation?

2023.10.13. 09:50 - 14:20

<https://www.uni-nke.hu/esemenyek#2023-10-13>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3330/>

II. Innovációs Kiállítás és Szakmai Napok

2023.10.17-18.

<https://iti.uni-nke.hu/hirek/2023/09/25/ii-innovacios-kiallitas-es-szakmai-napok-fokuszban-a-kapcsolatepites>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3280/> <https://ludevent.uni-nke.hu/event/3283/>

A Hírlevélről történő leiratkozást az alábbi linken keresztül kezdeményezheti:

[Leiratkozás](#)

Az Adatvédelmi tájékoztató elérhető az alábbi linken keresztül: [Adatvédelmi tájékoztató](#)